

**10^η Διαρκής Συνδιάσκεψη των Συνδικάτων
των Ευρωπαϊκών Πρωτευουσών**

ΑΘΗΝΑ, 16, 17 ΚΑΙ 18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2010

**“ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ
ΤΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ”**

**“OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY AND THE ROLE
ON THE EUROPEAN CAPITALS’ TRADE UNIONS”**

**The 10th Permanent Conference of the
European Capitals’ Trade Unions Organizations**

ATHENS, 16, 17 AND 18 OF SEPTEMBER 2010

E K A

Υγεία και Ασφάλεια στη Εργασία και ο ρόλος των
Συνδικάτων των Ευρωπαϊκών πρωτευουσών
Σύνθεση των ερωτηματολογίων

Δρ Χριστίνα Θεοχάρη

Υπεύθυνη Τμήματος Διεθνών Σχέσεων

ΕΚΑ

Γενικά

- Στην αρχή του 21ου αιώνα ο χώρος εργασίας παραμένει επικίνδυνος για την πλειονότητα των εργαζομένων και πολλές φορές μετατρέπεται σε παγίδα θανάτου (π.χ. Χιλή).
- Οι κίνδυνοι της εργασιακής υγείας δεν περιλαμβάνουν πλέον μόνο τους παραδοσιακούς φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες, αλλά επίσης τους νέους όπως το στρες, τις μυοσκελετικές παθήσεις, τους ψυχολογικούς παράγοντες κ.ά.
- Όλα τα πιο πάνω επιδεινώνονται από την ανεργία, τις ευέλικτες μορφές εργασίας, την επισφαλή εργασία, την μαύρη εργασία.

Η ΥΑΕ δεν αποτελεί προβεβλημένο θέμα

- Η ΥΑΕ συνήθως δεν αποτελεί θέμα προτεραιότητας της πολιτικής ατζέντας όσο και των ΜΜΕ.
- Π.χ. Στον Κόλπο του Μεξικού σιοτώθηκαν 11 εργαζόμενοι και προκλήθηκε μια τεράστια οικολογική καταστροφή.
- Για το πρώτο θέμα όμως λίγη συζήτηση έγινε και προφανώς δεν αξιολογήθηκε το γεγονός ότι αν υπήρχαν σωστά μέτρα ασφαλείας θα είχαν αποφευχθεί και οι θάνατοι και η οικολογική καταστροφή.

Η 10η Διαρκής Συνδιάσκεψη και η ΥΑΕ

- Στόχος είναι η ανάδειξη των ιδιαίτερων πτυχών που η ΥΑΕ έχει στις Πρωτεύουσες εξ αιτίας και του ειδικού ρόλου των πρωτευουσών στην ανάπτυξη των χωρών.
- Από την επεξεργασία του ερωτηματολογίου προέκυψαν πολλές ομοιότητες σε σχέση με τα προβλήματα στην ΥΑΕ.
- Η προστιθέμενη αξία της Συνδιάσκεψης έγκειται στο γεγονός ότι διαπιστώνοντας τα κοινά προβλήματα μπορούμε να εμπλουτίσουμε την δράση μας μέσα από την ανταλλαγή εμπειριών και να διεκδικήσουμε καλύτερες συνθήκες εργασίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

1. Ποιές οι συνθήκες ΥΑΕ στις Πρωτεύουσες

- Παρά την ύπαρξη νομοθεσίας και τις βελτιώσεις λόγω των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων, η κατάσταση στην ΥΑΕ μπορεί να χαρακτηριστεί από μέτρια έως κακή. Ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις τηρούν την νομοθεσία και εφαρμόζουν συστήματα διαχείρισης του επαγγελματικού κινδύνου, η κατάσταση όμως στις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές είναι απογοητευτική. (Αθήνα).
- Η ΥΑΕ έχει αποδυναμωθεί τα τελευταία 9 χρόνια εξ αιτίας της φιλελεύθερης/συντηρητικής κυβέρνησης που απορρύθμισε την σχετική νομοθεσία (Κοπεγχάγη).

- Οι εργοδότες σε πολλές περιπτώσεις αντί να αναλάβουν τις ευθύνες τους μεταφέρουν την ευθύνη για την έλλειψη πρόληψης στους εργαζομένους παραβιάζοντας και την νομοθεσία.
- Στη περίπτωση της εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου αναπτύσσουν πρότυπα μοντέλα που δεν απηχούν την πραγματικότητα του χώρου εργασίας (Μαδρίτη).

- Οι συνθήκες ΥΑΕ στην περιοχή Ρώμης-Λάτσιο είναι ανησυχητική. Παρά την μείωση των θανατηφόρων ΕΑ κατά το 2008 (το 2008, 78 θάνατοι), το 2009 ανέβηκαν στους 85 και η αυξητική τάση επιβεβαιώνεται το 2010 με μια σειρά σοβαρών εργατικών ατυχημάτων που συνέβησαν τους τελευταίους μήνες.

- Στην περιοχή της **Ile de France**, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός σημαντικών βιομηχανιών και επιχειρήσεων μεγάλου μεγέθους κυρίως στον τομέα των κατασκευών, των υπηρεσιών, των δημοσίων έργων.
- Πέραν των παραδοσιακών θεμάτων της ΥΑΕ υπάρχει ενδιαφέρον για την πρόληψη των νέου τύπου κινδύνων όπως οι καρκινογόνοι παράγοντες, οι μεταλλαξιγόνοι, οι τοξικοί καθώς και παράγοντες που σχετίζονται με την νανοτεχνολογία.
- Υπό τον έλεγχο των συνδικάτων στις επιτροπές ΥΑΕ οι επιχειρήσεις υποχρεώθηκαν να επεξεργασθούν ένα ενιαίο κείμενο για την αξιολόγηση του επαγγελματικού κινδύνου, να ορίσουν υπεύθυνο για την παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας και να αναπτύξουν πολιτικές και δράσεις για τη πρόληψη των επαγγελματιών κινδύνων.

Στην πόλη του **Λονδίνου** στους χώρους των γραφείων και του λιανικού εμπορίου παρατηρούνται στρεσογόνες καταστάσεις, επαναλαμβανόμενες κινήσεις που οδηγούν σε μυοσιελετικές παθήσεις και κακώσεις, υπάρχουν προβλήματα λόγω χρήσης οθονών, επιθετικότητα στο χώρο εργασίας κ.ά.

Ο τομέας της οικοδομής αποτελεί πηγή ανησυχίας λόγω των σοβαρών κινδύνων που ενέχει. Υπάρχει ιδιαίτερη πίεση για τα συνδικάτα σε αυτόν τον τομέα και παρά τις μεγάλες βελτιώσεις που έχουν γίνει υπάρχουν ακόμη σοβαρά προβλήματα.

Στη Φινλανδία ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων παραμένει ανησυχητικά υψηλός τα τελευταία δέκα (10) χρόνια.

- Στη Μόσχα σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία οι εργαζόμενοι των οποίων οι συνθήκες εργασίας δεν ανταποκρίνονται στις συνθήκες και τα πρότυπα υγιεινής ανέρχονται στο 14,2% του συνόλου των εργαζομένων.
- Πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις και πολυεθνικές εμποδίζουν την ίδρυση πρωτοβάθμιων σωματείων στους χώρους δουλειάς.
- Συνήθως δεν τηρείται η νομοθεσία στα θέματα ΥΑΕ, παρά το γεγονός ότι υπάρχει έλεγχος τόσο από τα συνδικάτα όσο και από την κυβέρνηση.

2. Προβλήματα στην εφαρμογή της νομοθεσίας

- Η μεγαλύτερη πρόκληση δεν είναι η παραγωγή νέων κανόνων για την ΥΑΕ αλλά η αυστηρή εφαρμογή των κανόνων που ήδη υπάρχουν και είναι περισσότερο από εξαντλητικοί.
- Πάντα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης ακόμα και όταν οι κυβερνήσεις επιχειρούν με πολλούς τρόπους να περιορίσουν τα δικαιώματα των εργαζομένων.
- Η νομοθεσία για την ΥΑΕ απορρέει στο μεγαλύτερο μέρος της από τη ευρωπαϊκή νομοθεσία. Το εύρος εφαρμογής της αφορά εξ ίσου τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

■ ΑΘΗΝΑ

Υπάρχουν περίπου 180 νόμοι και άλλα νομοθετήματα που διέπουν την ΥΑΕ.

Ο νόμος πλαίσιο 1568/85 που εισήγαγε τους θεσμούς του Τεχνικού Ασφάλειας, του Γιατρού Εργασίας και των Επιτροπών ΥΑΕ, καθώς και το ΠΔ 17/96 που ενσωματώνει την Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο 89/391/EC, και επιβάλλει στις επιχειρήσεις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, επιβάλλοντας σε κάθε εργοδότη να έχει γραπτή εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου.

Οι εργοδότες υποχρεούνται επίσης στην λήψη προληπτικών μέτρων προστασίας των εργαζομένων. Η εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας δεν είναι ικανοποιητική και αυτό συναρτάται με την αποτελεσματικότητα της Επιθεώρησης Εργασίας.

■ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ

Τα πλέον κρίσιμα προβλήματα που αφορούν στην εφαρμογή της νομοθεσίας της ΥΑΕ σχετίζονται με το αρρυθμιστο κομμάτι της αγοράς εργασίας—ειδικότερα σε σχέση με τους μετανάστες.

Οι εργαζόμενοι μετανάστες στην ευρύτερη περιοχή της Κοπεγχάγης εργάζονται κυρίως στις οικοδομές, στην εστίαση και στα ξενοδοχεία.

■ ΜΑΔΡΙΤΗ

Αν και υπάρχει νόμος για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου και πολλοί κανονισμοί, γενικά οι κανόνες που διέπουν την ΥΑΕ είναι αραιτά διάσπαρτοι, καθώς έχουν πολλές πηγές προέλευσης.

Ένα από τα πλέον σημαντικά εργαλεία στην περιοχή της Μαδρίτης είναι οι συμφωνίες ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους και την διοίκηση για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου στο πλαίσιο ενός σχεδίου που ενσωματώνει τα μέτρα της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την ΥΑΕ.

■ ΡΩΜΗ

Παρά την πρόσφατη αναδιοργάνωση της νομοθεσίας για την ΥΑΕ, πολλά από τα προβλήματα που αφορούν στην εφαρμογή της παραμένουν. Ειδικότερα από την εμπειρία προκύπτουν προβλήματα λόγω:

- Της διαφορετικής ερμηνείας της νομοθεσίας.
- Του ανεπαρκούς αριθμού επιθεωρητών για να επιβλέψουν την τήρησή της.
- Της έλλειψης συντονισμού μεταξύ των φορέων που επιβλέπουν την ΥΑΕ.
- Της ατιμωρησίας.
- Της έλλειψης εκπαίδευσης και πληροφόρησης.
- Της περιθωριακής εμπλοκής των εκπροσώπων για την ΥΑΕ στην εφαρμογή των κανόνων εντός της επιχείρησης (σχεδιασμός, εκπαίδευση, ΜΑΠ, κλπ).
- Της έλλειψης αντίληψης της ασφάλειας και επίβλεψης της υγείας από πολλούς εργοδότες.

■ ΠΑΡΙΣΙ

- Μη τήρηση της νομοθεσίας σε σχέση με την διαβούλευση με τους εργαζομένους .
- Σχεδιασμοί που φθάνουν στους εκπροσώπους των εργαζομένων σε προχωρημένη φάση.
- Τάσεις απόκρυψης των εργατικών ατυχημάτων.
- Η κοινωνική ασφάλιση σε περιφερειακό επίπεδο διαμορφώνεται σύμφωνα με τις παρεμβάσεις των επιχειρήσεων.
- Υπάρχει ο κοινωνικός διάλογος αλλά είναι συχνά αναγκαία η προσφυγή στη δικαιοσύνη προκειμένου ο εργοδότης να αναλάβει τις ευθύνες του.
- Υπάρχει αδυναμία παρακολούθησης ορισμένων κατηγοριών εργαζομένων όπως οι επισφαλείς, οι εποχικοί κ.ά.
- Λόγω της σύνδεσης μεταξύ του Γιατρού Εργασίας και του εργοδότη οι εργαζόμενοι αισθάνονται την εξάρτησή του από τον τελευταίο.
- Υπάρχουν ελλείψεις σε Γιατρούς Εργασίας.
- Για τους εργαζόμενους το σύστημα πρόληψης δεν είναι σαφές. Συνήθως υπάρχει μόνο η θεραπεία και όχι η πρόληψη.

- Οι βασικές δυσκολίες εμφανίζονται σε επιχειρήσεις όπως:

Μικρές από 3-49 εργαζομένους (αποτελούν την πλειονότητα στην περιοχή Ile de France) ειδικότερα στον τομέα των υπηρεσιών (καθαρισμός, ασφάλεια, φύλαξη, πληροφορική κ.ά.) που δεν έχουν ούτε Συμβούλια εργαζομένων, ούτε Επιτροπή ΥΑΕ, ούτε εκπρόσωπο για την ΥΑΕ.

■ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ

Τα προβλήματα στην εφαρμογή της νομοθεσίας οφείλονται στην έλλειψη σαφών προβλέψεων σε διάφορους τομείς.

Υπάρχει υποχρέωση 16 ωρών αρχικής εκπαίδευσης που όμως τείνει να γίνει φορμαλισμός.

Οι ΜΜΕ επιχειρήσεις σπάνια παίρνουν μέτρα πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

Υπάρχουν απόπειρες εφαρμογής ολοκληρωμένων συστημάτων συνδιαχείρισης σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001.

■ ΛΟΝΔΙΝΟ

Η ΥΑΕ στην Βρετανία υπέστη μια θεμελιώδη αλλαγή το 1975 όταν ψηφίσθηκε ο νόμος για την ΥΑΕ (HSAWA). Ο νόμος αυτός συγκέντρωσε την μέχρι τότε αποσπασματική νομοθεσία η οποία δεν κάλυπτε όλους τους εργαζομένους και δεν ήταν αποτελεσματική.

Μεγάλο μέρος της νομοθεσίας παράγεται από τις Ευρωπαϊκές οδηγίες.

Τα επίπεδα επιθεώρησης και προληπτικής δράσης για τον έλεγχο της τήρησης της νομοθεσίας δεν είναι τα ενδεικμένα.

■ ΜΟΣΧΑ

Τα συνδικάτα κατόρθωσαν να περάσει από το κοινοβούλιο ένα ειδικό πρόγραμμα για την προστασία της εργασίας στην πόλη της Μόσχας για το διάστημα 2010-2011.

Υπάρχει ακόμη η τριμερής συμφωνία ανάμεσα στην κυβέρνηση της Μόσχας, τα Συνδικάτα και του Έργοδοτες, όπου αναφέρονται οι υποχρεώσεις των εργοδοτών σχετικά με την αποζημίωση των οικογενειών των θυμάτων σε ΕΑ όταν αυτά συμβαίνουν με υπαιτιότητα του εργοδότη.

3. Επιθεώρηση εργασίας, προβλήματα αποτελεσματικότητας

■ ΑΘΗΝΑ

Από 1-7-1999 λειτουργεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), η οποία διαρθρώνεται σε Κεντρική και Περιφερειακές Υπηρεσίες.

Έχει ως έργο να ελέγχει όλες τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Το ΣΕΠΕ κατά το **2009** διενήργησε 24.496 ελέγχους και επέβαλε πρόστιμα 2.856.000 ΕΥΡΩ σε συνολικά 3.588 περιπτώσεις όπου διαπίστωσε παραλείψεις.

Σε 1.599 περιπτώσεις επέβαλε διακοπή εργασιών.

Υπάρχει έλλειψη ανθρώπινων και οικονομικών πόρων για την ολοκλήρωση του έργου τους.

- **ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ**

Η Δανέζικη Επιθεώρηση εργασίας έχει υποστεί σοβαρές περιοχές κατά την περασμένη δεκαετία.

Η κυβέρνηση έχει δημιουργήσει ένα ταμείο για την πρόληψη στην ΥΑΕ από το οποίο μόνον οι επιχειρήσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν.

■ ΜΑΔΡΙΤΗ

Υπάρχει Επιθεώρηση εργασίας και Επιθεώρηση Κοινωνικής Ασφάλισης που συμβάλλει σημαντικά στη μείωση των ΕΑ και στην λήψη μέτρων πρόληψης.

Στο διάστημα Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2009, η Επιθεώρηση Εργασίας διενήργησε 21.814 ελέγχους που οδήγησαν σε 7.145 συστάσεις, σε 46 επεβλήθη παύση εργασιών και υπήρξαν 1.393 καταγγελίες για παραβίαση της νομοθεσίας.

Υπάρχει έλλειψη ανθρώπινων και οικονομικών πόρων για την ολοκλήρωση του έργου τους.

■ ΡΩΜΗ

- Το σύστημα επιθεωρήσεων είναι ελλειματικό. Υπολογίζεται ότι μία ιταλική επιχείρηση θα μπορούσε να ελεχθεί κάθε 25-30 χρόνια.
- Ο αριθμός των επιθεωρητών δεν είναι επαρκής και οι πόροι δεν είναι επαρκείς. Οι Επιθεωρητές πρέπει να πληρώσουν την μεταφορά τους για να κάνουν τους ελέγχους.
- Οι αναφορές σχετικά με τις επιθεωρήσεις δείχνουν ότι αυτές μειώνονται κατά 10% κάθε χρόνο και ότι οι επιχειρήσεις που ελέγχονται είναι οι μεγάλες.
- Εκεί όπου παρατηρούνται τα περισσότερα ΕΑ είναι στις επιχειρήσεις με λιγότερους από 9 εργαζομένους.

ΜΟΣΧΑ

- Η κυβέρνηση ασκεί έλεγχο στην ΥΑΕ μέσω της Επιθεώρησης Εργασίας, της Διοίκησης της Ομοσπονδιακής οικολογικής και τεχνολογικής εποπτείας της Ρωσικής Ομοσπονδίας και το Γραφείο του Εισαγγελέα της Μόσχας.
- Η Ομοσπονδία των Συνδικάτων της Μόσχας εργάζεται για την ΥΑΕ σε συνεργασία με τις εκτελεστικές δομές της κυβέρνησης. Υπάρχουν συμφωνίες που αφορούν στην συνεργασία με τον Εισαγγελέα της Μόσχας και την Επιθεώρηση εργασίας.

■ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ

- Η Επιθεώρηση Εργασίας είναι οργανωμένη σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

Παράλληλα υπάρχει το:

- Εθνικό Ινστιτούτο Επιστημονικής Έρευνας στην ΥΑΕ και την Κοινωνική Προστασία και το
- Εθνικό Ινστιτούτο Έρευνας και Ανάπτυξης της ΥΑΕ.

4. Εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες

ΑΘΗΝΑ

- Σύμφωνα με το ΣΕΠΕ το 2009 ο αριθμός των ΕΑ σε επίπεδο χώρας ήταν 6.381. (6.657 in 2008 και 6.561 το 2007). 113 από αυτά ήταν θανατηφόρα (αντιστοίχως 142 και 115).

Επαγγελματικές ασθένειες:

- Οι καταγεγραμμένες επαγγελματικές ασθένειες στην Ελλάδα ήταν το 2003 , 39 περιπτώσεις και το 2004 ήταν 32. Το 2005 ήταν 30 και 31 το 2006. (Στοιχεία ΙΚΑ).
- Μία εκτίμηση του ετήσιου κόστους εξ αιτίας του επαγγελματικού κινδύνου ανέρχεται στα 3 δισ. ΕΥΡΩ. Αυτό το κόστος το πληρώνει το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

■ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ

Το 2009 συνέβησαν 44 θανατηφόρα ΕΑ στη Δανία επί συνόλου 42.561 εργατικών ατυχημάτων.

ΜΑΔΡΙΤΗ

Από το 1995, 1.871.836 εργαζόμενοι τραυματίστηκαν στο χώρο δουλειάς τους. 2.372 από αυτούς έχασαν τη ζωή τους.

Το 2009, 1.018 επαγγελματικές ασθένειες δηλώθηκαν στη Μαδρίτη.

Η Μαδρίτη είναι η 3^η ισπανική πόλη με τις λιγότερες δηλωμένες επαγγελματικές ασθένειες.

- **ΡΩΜΗ**

Τα τελευταία 5 χρόνια καταγράφησαν 57.000 ΕΑ στη περιοχή.

Σύμφωνα με το ISTAT (National Institute for Statistics) υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός ΕΑ που δεν δηλώθηκαν και συνέβησαν στο χώρο της μαύρης εργασίας.

Οι επαγγελματιές ασθένειες το 2008 ήταν 1.688 στην περιοχή της Ρώμης και 30.000 σε εθνικό επίπεδο.

Στρες, ανησυχία και κατάθλιψη παρατηρήθηκαν στο 13% των αρρένων εργαζομένων και στο 6% των γυναικών.

Σ' ότι αφορά στο mobbing και το "bossing", υπολογίζονται σε 4.000 πειπτώσεις το χρόνο.

■ ΠΑΡΙΣΙ

Μεταξύ του 2005 και 2006 τα εργατικά ατυχήματα αυξήθηκαν κατά 2%.

Η αύξηση ήταν για τις γυναίκες +3,2% και για τους άνδρες +1,4%.

Πάνω από ένας στους δύο ήταν ανειδίκευτος εργάτης.

Τομείς όπου διαπιστώθηκε αύξηση των εργατικών ατυχημάτων στο διάστημα 2002 με 2006 είναι το εμπόριο και η μερική απασχόληση.

Λόγοι για τους οποίους προικαλούνται εργατικά ατυχήματα στην περιοχή Ile de France:

- Χειρωνακτική συντήρηση (45,7% των ΕΑ),
- Πτώσεις (περίπου 2 στα 10 ΕΑ) και πτώσεις από ύψος (11,4% των ΕΑ)
- Καυγάδες, έχουν αυξηθεί πολύ μεταξύ 2005 και 2006.

Θανατηφόρα ΕΑ το 2006 : 38 θάνατοι λόγω ασθενείας, 15 μοιραίες πτώσεις , 6 τροχαία, 36 στην οικοδομή , 5 σε χώρο δουλειάς

Η οικοδομή είναι μια δραστηριότητα με τον μεγαλύτερο αριθμό ΕΑ.
Ακολουθούν οι μεταφορές .

Το Γαλλικό Υπουργείο Εργασίας θέσπισε στην ασφάλιση του επαγγελματικού κινδύνου (τομέας που αφορά στα ΕΑ και τις επαγγελματικές ασθένειες) τις προτεραιότητες πρόληψης για το διάστημα 2009-2012:

Επαγγελματικές ασθένειες

- Η καταγραφή τους είναι προβληματική.

Το 2006 η ασφάλιση των Επαγγ. Ασθενειών στην νπεριοχή Ile de France αναγνώριζε 5.737 περιπτώσεις με αύξηση +3,5% σε σχέση με το 2005.

Στον τομέα της οικοδομής υπάρχουν τουλάχιστον 524 περιπτώσεις.

■ ΜΟΣΧΑ

Το 2009 ο αριθμός των διαγνωσμένων επαγγελματιών ασθενειών στη Μόσχα ήταν 180 (το 2008 ήταν 105 και το 2007 ήταν 179).

Στην πρώτη θέση βρίσκονται ασθένειες που σχετίζονται με την αιοή και το αναπνευστικό σύστημα (ειδικότερα 15% είναι βροχικό άσθμα και ασθματική βροχίτιδα).

12,4% του συνόλου των επαγγελματιών ασθενειών οφείλεται στην έκθεση σε κραδασμούς.

Παρά την ετήσια μείωση των τραυματισμών στο χώρο δουλειάς στις πόλεις, στο λαινικό και χονδρικό εμπόριο ο αριθμός των σοβαρών τραυματισμών που κατέληξαν αυξήθηκε κατά 8%.

5. Τομεακή προσέγγιση της ΥΑΕ. Τομείς περισσότερο εκτεθειμένοι

- Κατασκευές
- Ναυπήγηση και ναυπηγοεπισκευή
- Μέταλλο και Μεταλλευτική βιομηχανία
- Ορυχεία
- Χημική βιομηχανία
- Σφαγεία
- Μεταφορές

6. Εργαζόμενοι πλέον εκτεθειμένοι

Ομάδες

- Νέοι
- Ηλικιωμένοι άνω των 55 ετών
- Μετανάστες
- Γυναίκες

Επαγγέλματα

- Οικοδόμοι
- Ηλεκτρολόγοι
- Οδηγοί
- Χειριστές μηχανημάτων
- Delivery
- Super markets

Μορφές απασχόλησης

- Υπεργολαβίες
- Μερική απασχόληση, άτυπη εργασία, επισφαλής εργασία

Ιεραρχία

- Οι εργαζόμενοι σε όλα τα επίπεδα ιεραρχίας εκτείθενται σε διαφόρων μορφών καιές συνθήκες εργασίας που έχουν οδηγήσει και σε αυτοκτονίες λόγω της ασυμμετρικής πίεσης υλοποίησης των στόχων ή αλλαγών στην οργάνωση της εργασίας.

Δημόσιος και ιδιωτικός τομέας

- Οι εργαζόμενοι και στους δύο τομείς εκτείθενται εξίσου σε επαγγελματικούς κινδύνους.

ΜΜΕ και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις

- Λόγω έλλειψης ή μη διάθεσης πόρων για προληπτικά μέτρα προστασίας και λόγω ανύπαρκτης συνδικαλιστικής εκπροσώπησης.

- Οι εργαζόμενοι που διανύουν μεγάλες αποστάσεις από και προς την εργασία τους είναι εκτεθειμένοι σε κινδύνους από αυτοκινητιστικά ατυχήματα.
- Όλοι οι εργαζόμενοι σε συνθήκες μαύρης εργασίας.

7. Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στις συνθήκες εργασίας στις Ευρωπαϊκές Πρωτεύουσες

Έρευνα που έκανε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την ΥΑΕ (EU-OSHA) σε δείγμα 1.000 ατόμων από κάθε κράτος μέλος έδειξε ότι:

- 6 στους 10 Ευρωπαίους πολίτες θεωρεί ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση θα χειροτερεύει τις συνθήκες εργασίας και ειδικότερα την ΥΑΕ.
- Το 75% πιστεύει ότι τα προβλήματα υγείας συνδέονται με την εργασιακή δραστηριότητα.

- Η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, η αποδυνάμωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, η αποσύνθεση της εργατικής νομοθεσίας, η μείωση του κόστους εργασίας και σε τελευταία ανάλυση η σταδιακή κατάργηση του ευρωπαϊκού κοινωνικού κράτους, αφήνει τους εργαζόμενους απροστάτευτους επιδεινώνοντας τις συνθήκες εργασίας.
- Η κρίση επιβάλλει αναδιαρθρώσεις στις επιχειρήσεις, αλλαγές στην οργάνωση εργασίας (υπεργολαβίες, εξωτερικές αναθέσεις) που αλλάζουν τις συνθήκες εργασίας επί τα χείρω.
- Επειδή οι πόροι που διατίθενται για την προστασία των εργαζομένων θεωρούνται από την πλειονότητα των εργοδοτών κόστος και όχι επένδυση, οι πρώτες περικοπές που συμβαίνουν λόγω της κρίσης, αφορούν στην ΥΑΕ, με αποτέλεσμα την χειροτέρευση των συνθηκών εργασίας.
- Η μείωση προσωπικού σε πολλές επιχειρήσεις λόγω της οικονομικής κρίσης υποχρεώνουν τους εργαζόμενους που μένουν να έχουν την ίδια παραγωγικότητα με λιγότερο προσωπικό. Άλλοι είναι υποχρεωμένοι να εκτελούν εργασίες χωρίς να έχουν την κατάλληλη εξειδίκευση. Αυτό προικαλεί στρες που μπορεί να οδηγήσει σε εργατικά ατυχήματα και άλλα προβλήματα.

8. Πρωτοβουλίες και δράσεις των συνδικάτων των Πρωτευουσών για την ΥΑΕ

- Ενημερωτικές καμπάνιες για την πληροφόρηση των εργαζομένων γύρω από τον επαγγελματικό κίνδυνο.
- Παρεμβάσεις στις αρμόδιες αρχές
- Δημιουργία και διάχυση ενημερωτικού υλικού
- Στήριξη των διαδικασιών εκλογής των Επιτροπών ΥΑΕ με ιδιαίτερη έμφαση στις ΜΜΕ.
- Δημιουργία διμερών θεσμών συνεργασίας εργοδοτών και εργαζομένων για την βελτίωση της εφαρμογής της νομοθεσίας και της διαδικασίας επιμόρφωσης εργαζομένων και εργοδοτών γύρω από την ΥΑΕ.

9. Προοπτικές συνεργασίας των Συνδικάτων των Πρωτευουσών στη ΥΑΕ, δικτύωση, κοινές δράσεις κλπ

Η υπάρχουσα διασύνδεση μεταξύ των οργανώσεών μας αποτελεί ένα σημαντικό υπόβαθρο συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειριών στον τομέα της ΥΑΕ. Η συνεργασία αυτή θα μπορούσε στην ΥΑΕ να περιλαμβάνει:

- Διάχυση και ανταλλαγή της πληροφορίας αναφορικά με τον επαγγελματικό κίνδυνο και πως αυτός αντιμετωπίζεται από τα συνδικάτα των Πρωτευουσών.
- Ανταλλαγή εμπειριών από επιτυχημένα παραδείγματα δράσεων και πρωτοβουλιών στον τομέα της ΥΑΕ των συνδικάτων των Πρωτευουσών.
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα σχετικά με την ΥΑΕ μέσα από διμερείς ή πολυμερείς συνεργασίες.
- Συνεργασία στο πλαίσιο της Παγκόσμιας ημέρας για την ΥΑΕ (28η Απριλίου).

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!